

API HOLD STYR PÅ BALLERNE I HØSTEN – DET GÆLDER DIN OG ANDRES SIKKERHED

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Arbejdet med halmballer kan være farligt. Men med lidt planlægning og enkle forholdsregler kan ulykker forebygges. Læs her, hvordan du sikrest stabler i marken og laden - og transporterer til laden.

Der er mange eksempler på, at arbejdet med halmballer kan være farligt. Og det er især under transport og lagring af halmballerne, at de alvorlige ulykker sker. Et eksempel er en landmand, der blev ramt af en minibigballe, mens han var ved at stable dem med en minilæsser. Han nåede lige at krybe sammen hen over rattet. Minibigballen, som faldt fra femte lag, lagde sig på hans ryg, hvorfra det lykkedes ham at vippe den ned på gulvet. Diagnosen lød på to diskosprolaps og en revnet ryghvirvel. Og der findes desværre endnu værre eksempler. Men ved at planlægge arbejdet og tage nogle vigtige forholdsregler kan ulykker forebygges.

Stabling af halmballer i marken

Ved stabling af halmballer i marken skal man:

- stable halmballer i forbandt – også rundballer
- stable halmballer i en højde, hvor stabling er stabil
- evt. markere stablede baller med 'Ingen adgang'

- sørge for, at der ikke er personer i umiddelbar nærhed af det område, hvor halmballerne håndteres
- anvende motorredskaber med førerværn
- sikre, at underlaget er vandret og stabilt.

Transport fra mark til lade

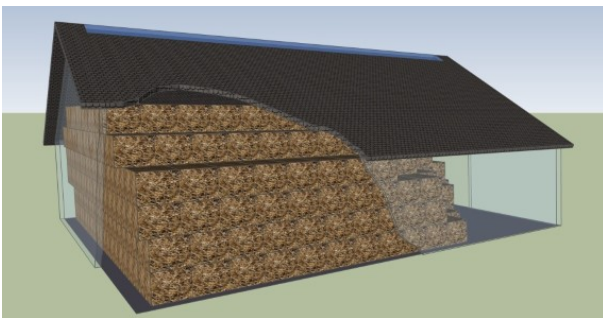
Når halmballerne skal transporteres fra marken til lade forudsætter sikker transport, at der er spændt stropper over alle ballerne. Vær ekstra opmærksom på disse forhold:

- lys og blinklys skal være i orden og synlige
- spejle på traktoren skal være placeret, så man kan se hele læsset
- der er krav om advarselstrekant bag på vognlæsset
- der er krav om rotorblink bag på halmvognen, hvis traktorens rotorblink ikke kan ses pga. læssets højde.
- Vær særlig opmærksom i sving

Stabling i lade

Korrekt stabling i lade er vigtig både under arbejdet og på længere sigt, når der skal tages halm ud. Der skal altid stables i forbandt – mindst for hvert tredje lag halmballer. Halmballerne skal stables tæt, så der ikke bliver dybe mellemrum mellem ballerne. På figuren nedenfor vises princippet, hvor halmballerne er stablet i forbandt for hvert andet lag op ad endevæg.

Stablingen er foregået ved at sætte to halmballer oven på hinanden, og de næste baller er placeret i forbandt støttet bagudrettet mod muren. Når der fortsættes med at stable i forbandt, vil halmballerne blive stablet solidt og hælde væk fra udtagningsstedet. Har lade en stabil mur, kan halmballerne stables stabilt i forbandt mod muren. Har lade ingen endegavl, stables halmballerne i forbandt så stakken hælder indad i lade. Når der udtages halmballer fra lade, så afslut arbejdet med at løfte de øverste halmballer ned fra den yderste række, så man opnår trappeformation og minimerer risikoen, for at halmballerne falder ned. Husk at instruere medarbejderne grundigt.

Sørg bl.a. for, at der ikke er personer i umiddelbar nærhed af det område, hvor halmballerne håndteres.

Halmlageret er ingen legeplads

Hold børn og andre uvedkommende væk fra halmlageret. Der er sket ulykker, hvor børn er kommet meget alvorligt til skade i forbindelse med leg i halmballer. Men et halmlager er ingen

legeplads, og risikoen for ulykker er stor. Hold om muligt lageret aflåst.

Læs mere om gode forholdsregler i vejledningen [Halmballer - sikker håndtering i landbruget](#).

© 2021 - SEGES Projektsitet